

Oglas, prispolana itd.
tiskati i razgovarati se na teme
obicnog cincika ili po dogovoru.

Novič iz predvorja, oglase itd.
južni se naputnicom ili poloz
icom pošt. Štedionice u Beču
na administraciju lista u Puli.

Kod naruke valja točno oz
naciti ime, prezime i najblizu
polo predvajala.

Tko list na vremenu ne primi,
toga se javi odpravniku u
otvorenem pismu, za koga se
ne plaća poštara, ako se izvane
napis »Reklamacija».

Cekovnog računa br. 847.849.

Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rasta male stvari, a neslogom sve pokvariti“. Naroda poslovica.

Odgovorni urednik i izdavatelj Stjepo Gjivić — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Sjećajte se
Družbe sv. Cirila i Metoda
za Istru.

POZOR!

Početkom aprila nastu
pismo drugo četvrtgodište.
Upozorujemo predplatni
ke, kojim je iztekla pred
plata, da istu obnovi —
ako ne žele, da jim list
obustavimo.

UPRAVA.

Ruska eskadra na našim obalama.

Ruske novine donose vest, da će
ruska eskadra pohoditi sve istočne
lake jadranskog mora.

Ta se novica opetuje skoro svake
godine po novinama, ali ruska flota
svudjil se drži daleko od naših obala.

Izuzamši prispjetak kakogovo po
samičnog broda, prolazak dalekom
pučinom pojedinog kojeg orijaš ruske
ratne mornarice ili prisilni posjet
koje oklopnuće, koja zadje u puljski
arsenal na popravak, niko nevidje
nikada dostojio zastupanju u našim
vodama moćno poganično carstvo.

Starci spominju rusko brodovlje
i čudeza junačta u napoleonskim
ratovima, u ratu za oslobođenje Grčke i
Krimskom ratu, to spominju sa
istim onim udjeljenjem kao i savezničko
kopreno ratovanje austro-ruske
četa proti Napoleonu i prelaz

Paskijeveč preko Karpatu, da sa
Jelačićem bānom sačuva
Habsburgovcima zaljuljano ugarsko
priestolje.

Kako se vidi dakle sve samo ve
sele, junačke i rodoljubne uspomene,
ali ipak današnjem narastaju flota
Rusije jest mitus. Znamo da obstoji,
kažu da je moćna. U obiteljskim kru
govima i prijateljskim sastancima
divimo se ponosnim crtama morskih
nemanji. Čitamo u novinama, sa
čuštvom zavisti pomješanom sa sa
modopadnošću, o sastancima u Kran
stadu, Petrogradu, Cherbourg, Toulonu i Villefranche, ali ona je
tamo u oceanu i sredozemnom moru,
a izbjegava postojano jadranske obale
kao ribe-palestinsko mrtvo more.

Zeli li naše primorsko pučanstvo
viditi ju?

Oglašavamo da se naše
primorsko pučanstvo
neće podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

Naši su i budući sastanci
naše primorske obale
neće biti podvrgnuti učinku
nemira, a da će se
naše odnosa s vredno je, da se ti od
govori zabilježe.

kaošto su si pomogli razni drugi stališi. Zadugam biti će njim pomoženo. Govorio je, poznajući stvar, iz sreća, odusevljeno, pa je i žeodobravanje i zahvalu svojih drugova u odboru.

* * *

Bać, 24. aprila 1901.

Među predloži danas pribičenimi je i predlog Svenjemca Steina i drugova, da se Isusovcem ili Jezuitom zabranji daljnji boravak u Austriji. Vidi se da gospoda Svenjemci rade programatično sad prema svojoj „daleko od Rima“, sad prema onoj „daleko od Austrije“.

Socijalno demokratički zastupnik Pernerstorfer sa drugovi, postavio je prešan predlog, koji zahtjeva, da se ukine §. 64, kaznenoga zakona, po kojem su kažnivi oni, koji uvrede koga člana vladajuće obitelji. Pošto predlog nije imao dovoljno podpisa, pitao je predsjednik, da li se predlog podupire. Osim podpisanih podupri su predlog Poljak Kubik, Rus Breiter, porjeklom Čeh, u Štajerskoj priženjeni Malik i dva Talijanska zastupnika. Predlog se je odmah uzeo u razpravu, koja je trajala do posle tri sata. Zastupnik Pernerstorfer obrazlaže svoj predlog nije tajio, zašto ga je postavio. Bio je naperen glavno proti nadvojvodi Franu Ferdinandu za to, što je uzeo protektorat nad njemačkim katoličkim družtvom. Dakako da je pri tom govorio proti katoličkoj crkvi i njezinim ustanovama, kao tobože onoj, koja hoće mračnačstvo, natračnačstvo, i koja je proti prosvjeti. Proti predlogu govorio oduž baron Morsey. U svojem govoru dokazao je, kako katolička crkva nebjijaše nikad proti prosvjeti, proti znanostim, kako je pače ta crkva i njezini predstavnici učinila najviše za prosvjetu ljudskog roda, za znanosti i umjetnost. Iza govora Morseyeva nije se mogao zatijeti zagriženi krivi liberalac dr. Menger, te je nastojao omaložiti njeke navode barona Morseyja. Narodni socijalac češki Klofet izjavio je, da će sa svojim drugovima glasovati za predlog, jer da nadvojvoda Fran Ferdinand podupire germanizaciju naročito u Českoj, i da njemačko katoličko društvo neima samo katoličke nego i germanizatorne svrhe. Talijanski zastupnici nisu rekli, zašto glasuju za taj predlog. Oni u takovih stvarih mudro štute.

Kakve dve ure razpravljalo se je o zakonskoj osnovi gleda poreza kod prenosa imovina.

* * *

Predsjednici klubova vjećaju jučer i danas o tom, što sve i kako bi se imalo u parlamentu razpraviti do polovice juna, do kad se drži da će parlamenat zasjedati. Pri tom se uzimaju, da bi se zadnjih dana sjesjanja imalo razpraviti ne proračun, nego proračunski provizorij za drugu polovicu tekuće godine.

* * *

Veliku senzaciju učinila je danas proglašena odsuda najvišega sudišta, po kojoj je potvrđena odsuda na smrt Žida Hilsnera, koj je spoznat krimim, da je ubio u šumi kod Polne djevojke Hruzu i Klimu. Židovi su sve moguće učinili da ga spase. Židovske novine su još sinoć tako stvar predstavile, kao da je Hilsner nedužan kao janje. Ovaj put nije njim valjalo.

Porotna razprava proti Matku Mandiću.

Utorak dne 23. t. mj. obdržavala se pred trčanskim porotnim sudom porotna razprava proti bivšem uredniku i sadašnjem glavnom suradniku „Naše Slogi“ Matdiću radi uvrede poštenja.

Proti njemu podigao je bio tužbu odvjetnik dr. Celestin Martinolich uime slijedećih žena iz Čunskoga: Karolina Premus, Josipina Hrončić, Nikolina Hron-

cich, Antonija Carčić i Katarina Krečić. Radi jednoga dopisa iz Čunskoga, uvrštenoga u „Našu Slogu“ br. 12, od g. 1899.

Kaznena razprava proti Mandiću bila je raspisana za dane 13. decembra 1899. Urednik Mandić podnio je prije razprave molbu za delegaciju droge porote izvan Primorja.

Njegova molba sa ostalimi izraženim spisi odposlana bila je dne 23. decembra 1899. u Beč. Baš onoga dana sudarše se željeznički vlakovi kod Karlsdorfa neđaleko Graca. Tom prigodom između ostalog izgorjeli su i spomenuti spisi.

Od onoga dana prošlo je punih 7 mjeseca a da nije za sve to vrieme zastupnik tužiteljica učinio nikakva koraka, da se uslijed te nezgode prekinuti proces nastavi. Jedva dne 26. jula 1900 predložio je zastupnik tužiteljica, odvjetnik Martinolich podnesak na c. kr. zemaljski sud u Trstu, kojim je pitao, šta se je dogodilo sa rečenim procesom.

C. k. zemaljski sud obratio se je odmah na c. k. prizivni sud, koji je konačno ustanovio, da su svi učinjeni spisi izgorjeli.

Nakon toga zamolio je odvjetnik Martinolich za obnovu kaznenoga procesa tim, da se opet jednom preslušaju svi svjedoci, da potvrde podpise zapisnika svojedobno u njima sastavljenih od izraženih sudaca, koji preuze dao je Martinolich odmah spozetku po svomu pisaru učiniti. Nakon preslušanih svjedoka smatralo se proces rekonstruiranim, i na temelju toga uređena bila je drugi put porotna razprava za dane 23. t. m.

Za ovu razpravu bila je veliko zanimanje u Trstu radi stroga pravnika pitanja o zastari i radi obituženoga, koga vole, kako je poznato, svi neslavenski krovni u Trstu. Radi toga bila je mnogo občinstva na galeriji a mnogo pravnika u dvorani.

Pošto bila je porotni dvor sustavljen i nakon običnih formalnosti, stavio je branitelj obituženoga odvjetnik g. dr. Gregorin, koji se je služio kano i obituženi izključivo hrvatskim jezikom — prvi put pred porotom u Trstu predlog na kon pročitane obtužnice, da sudbeni dvor, bez razprave i bez pravorička porotnika rieši od obtužbe obituženoga, jer je kažnjenica, radi kojega bila je Mandić tužen, prestala uslijed zastare.

Na taj predlog odgovorio je vrlo obširno zastupnik tužiteljica, nastojeći pobiti pravne razloge branitelje. Iza replike branitelja povukao se je sudbeni dvor u posebnu sobu da viča o predlogu. Vrativ se nakon dobrog pol sata, izrekao je predsjednik osudu, kojom se rješava Mandić od obtužbe, prihvativ predlog branitelja dr. Gregorina.

Među razlozi naveo je predsjednik takodjer taj, da je zastara nastala nekako uslijed krvnje zastupnika tužiteljica odvjetnika Martinolicha, koji je mogao i bi se bio morao obavestiti o stanju procesa prije nego li je prošao rok od 6 mjeseci u smislu §. 40 tiskovnoga zakona, i to tim više, pošto se je tečajem 6 mjeseci doba zastaranja vršilo porotno zasjedanje u Trstu, te je morao biti odvjetnik Martinolich tim upozoren, što nije došlo na red porotna razprava proti Mandiću.

Proti toj osudi, uslijed koje su tužiteljice odsudjene na platžev svih parbenih troškova i koja je izazvala sveobiju pozornost među tolikim pravnici načelnicima se medju slušateljima, prijavio je odvjetnik Martinolich nistovnicu.

Sudbenomu dvoru predsjedao je savjetnik zemaljskoga suda g. Pederzolli i prisjednici bijahu savjetnici gg. Crusitz i Mosche.

Pošto bila je ova razprava zanimiva koliko s pravnika toliko s jezikovnog pogleda, vratiti ćemo se na nju čim nam prostor lista to dopusti.

Razgovor

među Božom i Šimicom pred velikimi vratima u Sv. Lovreču Pazensatičkom.

Bože: Baš mi je draga, da si zarađana, ćemo se ovdje da razgovorit prije sv. maše.

Šime: Vero sam suminjao, da ću te naći prid vrat i da ćeš mi da noviga povidat, ti, ki čitas foj i ki više puti talijanski vlakovi.

Bože: Dobrega bi ti mogla vero malo da povidat a ligeje još manje. Gleđaj tamo naprid malo kako teće živa voda dol po placi, a deponij je poli tumbin; a kakova je va onem gnujsunem gradite čistoča? Ćisti ga kantunjer, a vonja kako cangola.

Šime: Ter znaš kume kako govor naši poglavari, da je triha zažmat na obreći, jer da njim nebi puk više virova ili kako oni nejuj sobom govor; ge vol serar un očo, perke že vicin elecioniki komunalni, altrimenti il paeze non votasi kon noie perdesimo il terco korpo.

Bože: I zato hi pustu, neka deluju ca im je draga dokle projdu ti blaženi lecionici.

Šime: Tega se oni boje tega.

Bože: Ale ja sejeno viđim, da nam nebi nič opravili da smo složni, kako smo bili u Šelini za IV. i V. kuriju.

Šime: To se zna, da bi onput naši kalabreži rep stisnuli.

Bože: Sada, da ti kume povim neč drugo.

Šime: Čujmo no!

Bože: Niki dan čul san od prijatelja, da prihaja u ove naše njazilo on matuljski smrad, kega štampeva on prodanac porečke gospode.

Šime: Ča morda ona kriva „Sloga“?

Bože: Justo ona.

Šime: Pak da ima da lažnega i od ovih stran?

Bože: Po užance svojoj ruga se našoj „Citaonici“ i našemu plesu od 17. febrara.

Šime: Ča im ni morda čagod pravo bilo?

Bože: He, peče ih brate peče ono naše društvo, pak ga gospodski plaćenici smrade, jer misle, da ćemo ga zapustiti i da će propasti.

Šime: Aj vero će prvo njih odnesti oni, kemu su svoju gršnu dušu zapisali.

Bože: Znaju oni to dobro, pak su hitili i na našega vriđnoga dra. Laginju, do kega nemore hvala Bogu svoj talijansko-knjeljsko blato.

Šime: Vero je čisteji njegov poplat nego njini obraz.

Bože: Ni našemu blagopokojnemu Dobrili nedaju ni va grobo mira.

Šime: Ča ćeš oni su i koko i one divlje živine, ke mrtavice kosti kopaju.

Bože: I našega zasluznega Josipa Pjemonita su hoteli ubost, ma njegov svitli obraz se neboji mačjeg njuaukanja.

Šime: Njim je vero žal, da se on nepušti od njih za nos peljat kako oni njih slipi magarcii.

Bože: I neki kaput da su spomenuli.

Šime: Aha! Ča ih ni sram tegu spominjati.

Bože: Ča je s tem kaputom?

Šime: Ča neznaš, ča su ono bili zafrigali na dan izbori u Fontani?

Bože: Vero tegu nisan čul.

Šime: Kada su prolazili kroz Poreč, su se bili fermali u kremi kod Marićke i prefalo su sobom učeli tuji kaput. Onda su žandarmi skočili za njimi i ulovili su ih u Žbandaju, kade su moralni dat na svoju sramotu kaput onemu, čigov je bil.

Bože: A ta volja dva groša! Ta kaže, da su oni jente pulita i da su oni od kulturi.

Šime: Ča misliš, kume, ki je mogao glasao: U našem hrvatskom jeziku, hoćeš poslati štampati na oni gujušni soj? ćemo da se podučava našu djecu.

Bože: Govoru, da niki mladi profesor, ki je studijal ya Kopre.

Šime: Znam ga znam; za njega kažu sami Talijani, da: poveri beci mal speži!

Bože: Ki ga piše, ki ga stampa, ki salje, ki ga širi i ki ga leži — svi su jednaki. Svi skupa ne valjuj jednu pipu smrdljiveg tabaka.

Šime: Aj vero si jih previše poslušam.

DOPISI.

Labinština, dne 20.4. 1901. Narod je progovorio i to tako, kako zapovjeda Bog i zdrav razum, a time je, da opet groznu moralnu pljasku svim onim, koj bi htjeli još držati puk u natražačtu. Ovogodišnje dogodke po Labinštini morali bi si zapamiti, sinovi toliko razvikanje 2000 godišnje brutalne.

Prelazimo na stvar. Dne 10. t. mj. obdržavala se komisija u Sv. Lovreču na Labinštini (porez občina Vlakovo), da čuje mišnje puka, radi ustrojiti se imajuće javne pučke škole. Narod pitao je tluženu školu još pred 20 godina, ali gospoda iz Labina sa njekoijim narodnim izdajicama iz Vlakova, znali uvek stvar zaprijeti. Pred par godina počelo se opet raditi o tome. Narod svojevoljno skupio svotinu novaca, da si sagradi školsku zgradu. Zabilježio pomoći i druge, (o tom drugi put), koji mu takodjer dadeša izdašnju svotinu. Čovjek bi mislio: hvala Bogu, škola će biti. Ali da, gospoda vele ne, pa ne! Čim to narušili talijani, počeli smučavati narod, da šta će im škola, da će imat previše troška itd. Narod ostao pri svojem. Nu, u svakoj pješnici imade i ljujla, a bogme i medju pukom u Vlakovo imade odpadniku malo, ali ipak da. Među timi (druge neču za sada spominjati, jer će se možda opameti) jest neki Barila. To vam je čovjek à la Ober mačák iz Matulja, koji bi htio dobro jesti i piti, a ništa raditi. Budak pako vide, da u Sv. Lovreču se ravnala narod po onoj: tko ne radi, neka ni ne jede, da se on na rad, ali takav, kakav se upravo mrzi svakom poštenom čovjeku, t. j. na šarjanje. On se dapačne stvari izjaviti pred svjedoci javno, da je njegov zanat šarjanje. — Tomu su čovjeku talijanaši iz Labina naložili, da mora na svaki način učiniti potrebito, da se učini križ nad školom. Kad je vidio pako, da togu nemože učiniti, počeo je sakupljati u ime c. kr. vlade sasma na krivi način podpise, da bude škola talijanska, a kad je pako video, da se ljudi nedaju hvatati na njegovu udicu, patvorio je podpise i izradio ih na občinu u Labinu. Radi toga silno veselje u Labinu — pa kako i nebi: u Vlakovom talijanskoj školi!

Dne 10. t. mj. dodje dake komisija. Narod se počeo sakupljati već okolo devete ure, premda je bila komisija najavljena o 11. ur. Ljudi se razgovaraju, — smiju se; zadovoljni su, vidi im se na licu. Malo daje stoji čovjek — a reko bi, nije čovjek ni sličan. Zamisljen je — gleda lievo — gleda desno, — nitko da mu se približi — već mu se svr posprdo smiju.

Eto napokon i kočije. Prvi istupi šijor Vittorio Scampicchio, podestia di Albona — i odmah trči onom samcu. Ovaj mu se pokornički poklonio do crne zemlje, a oholi inače Scampicchio pruža ruku odpadniku. Međutim dodju jošte dve kočje. Gospoda izstupi i dve se lepotom vidiku, stono se pruža na raški zalet i Kvarner, na mjesanca Rakalj, Krnicu itd. Svi su njekako začarani, samo Škampić šapće sa odpadnikom i bacu oči pogleda na puk, koji je mirno čekao, jer je bio svjetlan onoga, česa je zahtjevao. — Časak, sva i elto započela komisija svježi službeni posao.

Na pitanje, u kojem se jeziku imade podučavati u školi, odgovori puk jedno-složno: U našem hrvatskom jeziku, hodoš poslati štampati na oni gujušni soj? ćemo da se podučava našu djecu.

